

Her går det unna, - i slipestøvet.

STAVANGER GEOLOGIFORENING MED EGEN MINERALSTI

Tekst og foto Jan Stenløkk

Stavanger geologiforening har opparbeidet en mineralsti rundt friluftssenteret på Stokka i Stavanger. Her kan folk studere ulike mineraler og bergarter på nært hold.

I 2004 var vår forening så heldig å få overta og disponere et eget hus på kommunens fritidssenter ved Stokkavannet i Stavanger. Her kunne vi stille ut mineraler og bergarter, ha møter og andre aktiviteter - og drive utadrettet virksomhet. Det siste var ikke minst viktig for å vise kommunen at vi faktisk var en aktiv forening som kunne brukes for å informere om natur og geologi i nærområdet. Da gården ble ytterligere styrket som et natur- og friluftssenter, ble vår virksomhet ikke mindre viktig, og i 2005 kom ideen om å lage en mineralsti i området.

Gården ligger litt unna bebyggelse, så det er dyrket mark og skog i området, og det benyttes som

turterreng og friområde. Vi ville legge stien i dette området, slik at turgåere og besøkende kunne finne poster med mineraler og bergarter sammen med informasjon om disse. Et prosjektforslag ble forelagt av oss til fritidssenteret i 2006, og vi hadde da videreutviklet ideen om en mineralsti. Vi ville bruke søyler, påmontert informasjonsskilt og med en relativt stor «stein» på toppen. Flere av disse søylene skulle plasseres langs veien opp til senteret og i nærområdet slik at de måtte gjøre en liten innsats for å finne dem - spennende for unger, og voksne også håpet vi.

Selve utformingen av søylene besto av en stamme av drensør i sement. Et halvt rør er nedgravd, pukket og støpt godt slik at det ikke velter eller kan rives ned uten betydelig innsats. Oppi dette røret er et nytt, helt drensør støpt slik at flensen vender opp

og danner en skål der bergarten eller mineralet er støpt fast. Steinen er i tillegg forankret med innboret metallplugg for å sitte skikkelig fast. Hele røret er fylt med puk og sement, og står derfor meget godt, både mot ivrige barnehender og klatrende unger. Et skilt på søylen forteller i korte trekk og med enkle ord hva dette er for noe, hva det benyttes til eller annet spesielt for steintypen - og ikke minst hvor den kommer fra. I første rekke har vi samlet bergarter og mineraler fra fylket, selv om det er et par andre "utenbys" også.

I alt er det ti søyler som er kommet opp rundt natur-senteret. Noen flere blir det kanskje etter hvert, men vi har i første omgang fått satt opp følgende mineraler og bergarter: kvartskrystaller, jaspis fra Bømlo, bladformet hematitt som en åre i steinen, magnetitt

HEMATITT ("JERNGLANS") i kvarts

Et tungt og metallisk mineral av jernoksyd (65% jern).
ofte flakformet.

Viktig jernmalm, eller rødt pigment som pulver.
Planeten Mars er rød-farget av finkornet hematitt.

Funnsted : Figgjo

Foreningens leder Synnøve Aslesen og kasserer Jan Stenløkk kan slå fast at resultatet ble riktig bra. Foto til venstre Helge Haugen.

som vi kan vise er magnetisk, kopperkis og flusspat, granitt og selvsagt anortositt fra sørfylket og som er fylkesteinen for Rogaland, «nasjonalmineralet» thulitt, rombeforfyr som er rundet og langtransportert fra Oslofeltet. Til og med en «råtastein» (fylitt) har vi satt på sokkel for å vise at denne «ubrukkelige», og hos oss svært vanlige steinen, kan være som en flott skulptur når naturen har presset og formet den gjennom lange tidsrom.

Det var et prosjekt som tok litt tid og krevde en viss innsats, da alt er drevet frem på gratis dugnad i foreningen. Kostnaden for hver stolpe kommer på litt under tusen kroner, men da har vi regnet med sement, armeringsjern, informasjonsskilt og sok-

kel for disse. Vi fikk imidlertid økonomisk støtte fra Eiganes og Våland Bydelsutvalg på 5000 kroner, så noen direkte utgifter hadde vi ikke. Og steinene er gitt av foreningens medlemmer og er derfor gratis!

Åpningen av mineralstien hadde vi i 16. september 2007, som var samtidig med feiring av Geologiens Dag. Både Stavanger Aftenblad og Rogalands Avis hadde to helsider fra arrangementet, noe vi ser som viktig informasjon til brukerne av friluftsområdet og andre interesserte.

Det er nå et halvt års tid siden de første søylene var ferdige, og til vår lettelse ser det ut til at de får stå i fred. Ingen søyler er veltet eller ødelagt, og selv bergkrystallene har fått stå uten at noen har prøvd å

slå av biter. Vi ser at turfolk stopper opp og kikker på dette. Kanskje først og fremst lurer de på hva dette er, men mange leser også teksten. Vi håper jo nysgjerrigheten vekkes litt, så de stikker innom Stei-

Godt frammøte på Geologiens dag. Som vanlig var det nok å ta seg til. Deltakende og skapende virksomhet som steinsliping er alltid populært blant de yngste.

nens Hus når vi har møtekvelder eller åpen søndag og ser hva vi har og driver med. Kanskje får vi på denne måten noen nye medlemmer, men ikke minst kan vi bidra lite grann for å vekke natur- og realfagsinteressen hos unger. Det er i alle fall et argument vi bruker så ofte som mulig, og som har stort gehør hos kommune og media.

Spesialtilbud til NAGS-medlemmer!

Nyhet

Stein

bergarter • mineraler • fossiler
Frode Andersen og Dagfinn Trømborg

arbeid med NAGS. Den er plastlaminert og tåler fuktighet.

ISBN 978-82-529-3135-8 bm 64 s. spirallinnb.

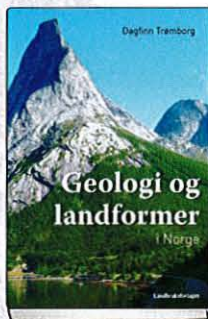
Begge
bøkene til
kr 460,-!

Frode Andersen og
Dagfinn Trømborg

Stein bergarter • mineraler • fossiler

Ta med deg den lille håndboka ut på tur i skog og mark, og lær mer om våre 77 vanligste steinsorter (bergarter), mineraler og fossiler. Boka omhandler bare norske arter og er utarbeidet i samarbeid med NAGS. Den er plastlaminert og tåler fuktighet.

kr 178,-

Dagfinn Trømborg Geologi og landformer i Norge

Gjennom flotte bilder og god faglig tekst lærer du om hvordan Norges landskap har blitt til. Les om hvordan is og vann har formet Norges unike landskap. Trømborg er

naturgeograf og vil med denne boka gi deg ny kunnskap om Norges geologiske historie, landformer og landskapstyper, innsjøer, breer, mineraler, bergarter, jord, olje og gass.

ISBN 978-82-529-2859-4/06 bm 140 s. Innb. kr 398,-

En **praktbok** for
naturinteresserte mennesker!

Tun Forlag

Ved bestilling:
bestilling@tunforlag.no
Ordrekontor: 21 31 44 33/00

www.boktunet.no